

**A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság**

Kfv.IV.35.494/2013/6.szám

A Kúria dr. Bácsi Hajnalka ügyvéd által képviselt felperesnek Ivanovits Ügyvédi Iroda által képviselt alperes ellen támogatási ügyben hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt indított perében a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2013. április 10. napján kelt 5.K.28.681/2013/6. számú jogerős ítélete ellen a felperes által 7. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán az alulírott napon megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Kúria a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 5.K.28.681/2013/6. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 40 000 (negyvenezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

A felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak helye nincs.

I n d o k o l á s

A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság által megállapított irányadó tényállás szerint a felperes 2009. január 12-én a 135/2008. (X. 18.) FVM rendelet alapján, az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból falumegújításra és fejlesztésére igénybe vehető támogatás iránti kérelmet, majd 2010. április 30-án kifizetési kérelmet nyújtott be a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal elsőfokú hatóságához. Az elsőfokú hatóság a felperes támogatási kérelmének helyt adott, majd később kifizetési kérelmének is, és 4.305.484 forint támogatási összeget állapított meg a felperes részére a kérelemben szereplő elszámolható kiadások nettó értéke alapján.

A felperes a 2010. augusztus 17-én kelt nyilatkozatában ez utóbbi

határozattal szemben fellebbezési jogáról lemondott, majd ezt követően, 2010. szeptember 23-án kelt beadványában kérelmet terjesztett elő, melyben kezdeményezte a kifizetési kérelem tárgyában hozott határozat módosítását és a támogatás bruttó, általános forgalmi adóval növelt összegben történő kifizetését.

Az elsőfokú hatóság 2011. június 24-én kelt határozatával a felperes kérelmét elutasította. Az elsőfokú hatóság a felperes kérelmét méltányossági kérelemnek minősítette, s kifejtette, hogy a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.), illetve a mezőgazdasági agrár-vidékfejlesztési, valamint halászati támogatásokhoz és egyéb intézkedésekhez kapcsolódó eljárás egyes kérdéseiről szóló 2007. évi XVII. törvény (a továbbiakban: Eljárási tv.) nem teszi lehetővé, hogy támogatási ügyben hozott döntéssel szemben a hatóság méltányosságot alkalmazzon.

A felperes a határozattal szemben fellebbezéssel élt. A fellebbezés során eljárta alperes az elsőfokú hatóság határozatát 2011. november 15-én kelt határozatával helybenhagyta.

A felperes a közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálatát kezdeményezte. Keresetében - többek között - kifejtette, hogy áfavisszaigénylésre nem jogosult, amit a támogatási kérelmében megjelölt, ezért álláspontja szerint a hatóságnak a bruttó támogatásról kellett volna rendelkeznie. Sérelmezte, hogy a kérelmét az elsőfokú hatóság az ügyintézési határidőt jelentősen túllépve utasította el. Kifejtette, hogy a támogatási kérelemről döntő határozat rendelkező része, valamint indokolásának szövegezése ténylegesen bruttó összegre irányuló kérelemnek adott helyt, ezért számára a támogatás kiutalása, valamint az ahhoz kapcsolódó jogorvoslati kérelme elutasítása során derült fény arra, hogy a nettó összeghez kapcsolódó áfa kiutalásáról a hatóság tévesen rendelkezett.

Az ügyben eljárta Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság az 5.K.28.681/2013/6. számú ítéletével a felperes keresetét elutasította. A bíróság megállapította, hogy ennek a pernek nem tárgya az alperesnek a felperes támogatási és kifizetési kérelmeiről hozott határozatai. A bíróság megállapította, hogy az alperes a felperes keresetét annak tartalma szerint bírálta el. A felperes kérelmének minősítése kapcsán a bíróság a Ket. 97. § (1) bekezdésére utal, mely szerint a jogorvoslati eljárás kérelemre, a döntés felülvizsgálata pedig hivatalból indul meg. A Ket. alapján a döntést hozó hatóság saját hatáskörében indított eljárás keretében, illetve felügyeleti eljárás keretében hivatalból vizsgálja felül a közigazgatási döntést. A felperes által vitatottakat a kifizetési kérelem tárgyában hozott határozattal szembeni fellebbezésként lehetett volna figyelembe venni, viszont a felperes fellebbezési

jogáról abban az eljárásban kifejezetten lemondott.

A bíróság rámutatott, hogy amennyiben a hatóság saját hatáskörében indított eljárás keretében, vagy felügyeleti eljárás keretében nem tart semmilyen intézkedést szükségesnek, azt perben vitatni nem lehet, illetve ilyen hivatalbóli intézkedés bíróság általi kikényszerítésére nincs törvényes lehetőség. Az ügyintézési határidő betartásával kapcsolatosan az elsőfokú bíróság rögzítette, hogy a Pp. 339. § (1) bekezdése esetén eljárási szabálysértés miatt csak akkor van helye a közigazgatási határozat hatályon kívül helyezésének, ha az az ügy érdemére kihat és a bírósági eljárásban nem orvosolható. Az ügyben a felperes nem állította, hogy az általa hivatkozott ügyintézési határidő túllépése az ügy érdemére bármilyen módon kihatott volna. Erre tekintettel a felperes ezen kereseti kérelmét sem tartotta megalapozottnak az elsőfokú bíróság.

Az ügyben a felperes felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő, melyben kérte az ítélet hatályon kívül helyezését és helyette a jogszabályoknak megfelelő új döntés meghozatalát. Álláspontja szerint az ítélet sérti az Eljárási tv. 12. §-át és 57. §-át, valamint a Ket. 1. § (2) bekezdését, 4. §-át, 37. §-át, 72. §-át, 114. és 115. §-ait, valamint a Pp. 213. §-át. A felperes szerint a bíróság jogszabálysértően hagyta helyben azt az alperesi határozatot, amellyel az alperes - az általa hivatalból felismert - téves, illetve megtévesztő eljárásán alapuló jogsértés orvoslása elől elzárkózott. A jogsértés orvoslására a hatóságnak nem csak lehetősége, hanem törvényi kötelezettsége is van. A döntés hivatalbóli felülvizsgálatának - szemben a kizárólag kérelemre indítható eljárásokkal - az a célja hogy a hatóság még akkor is eljárhasson és orvosolja a jogsértést, ha erre külön kérelem nincs.

A felülvizsgálati kérelem szerint a felperes a pályázat főlapjának 6. pontján az áfa-nyilatkozat sorban bejelentette, hogy áfa-visszatérítésre nem jogosult, így támogatási kérelme a bruttó kiadásoknak megfelelő támogatási összeg megítélésével teljesíthető. Álláspontja szerint a 135/2008. (X. 18.) FVM rendelet (a továbbiakban: Jogcímrendelet) 4. § (4) bekezdéséből, valamint a 23/2007. (IV. 17.) FVM rendelet 19. § (11) bekezdéséből következően az áfa-visszaigénylésre nem jogosult támogatottól a kiadás áfa-tartalmára jutó támogatást nem lehet elvitatni. Véleménye szerint a pályázatnak helyt adó határozatban a bruttó támogatás megítéléséről kellett volna rendelkezni, ezért a hatóság az ügyfelet megtévesztette, amikor úgy rendelkezett, hogy a kérelemnek helyt ad. A felperes e megtévesztés alapján mondott le a fellebbezési jogáról. A jogerős ítélet jogsértően hagyta figyelmen kívül a megtévesztés tényét.

A felperes szerint sérült a Ket. 4. §-ában foglalt tisztességes ügyintézéséhez való jog, de a Ket. 1. § (2) bekezdése szerinti

ügyféllel való együttműködés alapelve is.

Az ügyben az alperes felülvizsgálati ellenkérelmet terjesztett elő. Utalt arra, hogy a felperes a közigazgatási perben sem vitatta, a felülvizsgálati kérelmében pedig kifejezetten elismerte, hogy a mezőgazdasági és vidékfejlesztési ügyben hozott határozat saját hatáskörben történő felülvizsgálata, továbbá a határozat felügyeleti eljárásban történő felülvizsgálata hivatalbóli eljárásban történhet. A határozat módosításának, vagy visszavonásának, illetve a felügyeleti eljárás lefolytatásának jogszabályi feltétele, hogy az eljárásra illetékes hatóság hivatalból megállapítsa a jogszabálysértést. A közigazgatási ügyben alkalmazandó eljárási szabályok szerint a hatóságnak nem kell a Ket. 72. § (1) bekezdésében meghatározott határozat formájú döntést hoznia arról, hogy nem találta jogszabálysértőnek a bíróság által el nem bírált döntést. A hatóságot ezzel kapcsolatosan csak tájékoztatási kötelezettség terheli, melynek azzal tesz eleget, ha közli az ügyféllel, hogy az eljárást nem találta lefolytathatónak. Mindezek alapján kérte a jogerős ítélet hatályában történő fenntartását.

A felülvizsgálati kérelem nem megalapozott.

A Kúria elsőként arra mutat rá, hogy helytálló a jogerős ítélet abban a tekintetben, hogy az alperes határozatának felülvizsgálata során a bíróság eljárásának nem tárgyai az alperesnek a felperes támogatási, illetve kifizetési kérelmeiről hozott határozatai. A kifizetési kérelemről hozott határozat, miután a felperes fellebbezési jogáról lemondott, jogerőre emelkedett. Ez a határozat a Kúria előtti jelen felülvizsgálati eljárásban nem vitatható.

A Kúria osztotta a jogerős ítélet azon megállapítását is, hogy a felperes 2010. szeptember 23-án kelt kérelmét - tartalma szerint elbírálva - azért nem lehetett jogorvoslati kérelemnek tekinteni, mert a felperes fellebbezési jogáról - elfogadva a 2010. augusztus 11-én kelt kifizetési határozatban foglaltakat - 2010. augusztus 17-én lemondott. A Ket. 99. § (2) bekezdés második mondata szerint a fellebbezési jogról történő lemondó nyilatkozat nem vonható vissza.

Nyilvánvaló, hogy a felperesnek a jogról való lemondásnál mérlegelnie kellett a Ket. fenti szabályát.

Ugyanakkor a Kúria rámutat a következőkre: jelen ügyben EMVA támogatásról van szó. Az Eljárási tv. 12. § (1) bekezdése háttérjogszabályként a Ket.-et jelöli meg, a kivételeket a 12. § (2)-(4) bekezdése tartalmazza. Az Eljárási tv. 12. § (4) bekezdés értelmében újrafelvételi eljárásnak és felügyeleti eljárásnak az EMVA-ból, illetve az EHA-ból folyósított támogatások esetében helye van azzal, hogy a felügyeleti eljárás során a felügyeleti szerv

jogszabálysértés esetén a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv által hozott döntést nem változtathatja meg. Az újrafelvételi eljárás a Ket. 97. § (2) bekezdése szerint kérelemre, míg a Ket. 97. § (3) bekezdés értelmében a felügyeleti eljárás hivatalból indul.

Tény, hogy a felperes a fenti beadványát „méltányossági kérelemként” nevezi meg. Az ügyben a hatóság hivatalból való eljárására (ha nem minősíthető fellebbezésnek, és újrafelvételi eljárásra sincs lehetőség) több módon is sor kerülhetett volna. Az Eljárási tv. 57. §-a ezekre az esetekre a döntés módosítása és visszavonása jogintézményét nevesíti, illetve mivel EMVA támogatásról van szó az Eljárási tv. 12. § (4) bekezdése és a Ket. 115. § (2) bekezdés alapján lehetőség adódik a jogszabálysértő döntést megsemmisítésére felügyeleti eljárás keretében.

Helytálló azonban a jogerős ítélet azon megállapítása, hogy a hivatalból indult eljárásokat a felperes nem kezdeményezheti.

A felperes szerint sérült a Ket. 4. §-ában foglalt tisztességes ügyintézéséhez való jog, de a Ket. 1. § (2) bekezdése szerinti ügyféllel való együttműködés alapelve is.

A Ket. 1. § (2) bekezdése értelmében a közigazgatási hatóság a hatáskörének gyakorlásával nem élhet vissza, hatásköre gyakorlása során a szakszerűség, az egyszerűség és az ügyféllel való együttműködés követelményeinek megfelelően köteles eljárni. A Ket. 4. § (1) bekezdése kimondja, hogy az ügyfeleket megilleti a tisztességes ügyintézéshez, a jogszabályokban meghatározott határidőben hozott döntéshez való jog.

A Kúria megítélése szerint a fenti alapelvek a közigazgatási eljárás jelentős garanciális rendelkezései. Az eljárási szabályok szerint azonban a Kúria jelen ügyben nem vizsgálhatja a felperes fellebbezéséről való lemondásának körülményeit, sem az ily módon első fokon jogerőre emelkedett határozat jogszerűségét (azt, hogy ha a Jogcímrendelet alapján a támogatás mértéke az összes elszámolható kiadás 100%-a, akkor megfelel-e ennek a nettó összeg kifizetése olyan pályázó részére, aki nem jogosult az áfa-levonásra). Jelen eljárásban pusztán a felperes lemondása révén jogerőre emelkedett határozat elleni kérelem minősítése volt vizsgálható. A Kúria megítélése szerint az elsőfokú bíróság nem sértett jogszabályt – így a Ket. fenti rendelkezéseit sem – amikor megállapította, hogy a sérelmezett döntéssel szemben kérelemre indult eljárás már nem érvényesíthető, illetve amikor arra a következtetésre jutott, hogy a bíróság nem kényszerítheti ki a hivatalból indult hatósági eljárásokat (módosítás, visszavonás, felügyeleti intézkedés).

Minderre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alkalmazásával hatályában fenntartotta.

A Kúria a Pp. 270. § (1) bekezdése folytán alkalmazandó 78. § alapján kötelezte a pervesztes felperest a felülvizsgálati eljárás költségeinek megfizetésére.

Az illetékről való rendelkezés az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 5. § (1) bekezdés e) pontján alapul.

Budapest, 2014. július 1.

***Dr. Kozma György sk. a tanács elnöke, Dr. Balogh Zsolt sk.előadó
bíró, Dr. Hörcherné Dr. Marosi Ildikó sk. bíró***